

Mūsu uzdevums ir šīs došas turēt līdzsvarā, kas nodrošina labu veselību un ideālu svaru. Edot atbilstoši savas došas tīrām, jūs uzturat savu gremošanas un vielmaiņas sistēmu, ko saņēmtā sauc par Agni – veselīgu! Vajā Agni nevar pienācīgi pārstrādāt pārtiku, tāpēc daļa pārtikas nesagremojama, kas rada toksīnus. Sakotnēji tie uzkrājas zarnās, bet galu galā nonāk visā ķermenī, kas var nosprostot tādus kanālus kā zarnas, limfātisko sistēmu, elpavus un artērijas, kā arī smalkos enerģētiskos kanālus. Tas var radīt hormonālus traucējumus un svaru pieaugumu. Piesāņots organisms ir tendēts izmantot cukura rezerves, nevis tauku rezerves, tāpēc ir palielināta apetīte un liekais svars. Lai ēdienam būtu veselīgāka, piedāvājam testu un produktu sarakstu, kas uzlabos Jūsu dzīves kvalitāti!

art – cilvēkus. enerģijām, kas veido visu, ko mēs redzam un neredzam, un elementiem – ētera, gaisa, uguns, ūdens un zemes –, Pēc ājurvēdas mācības Visums sastāv no pieciem elementiem un dek grupēti trīs enerģijas stāvokļos, ko sauc elementiem un dek grupēti trīs enerģijas stāvokļos, ko sauc par došām, kuras darbojas gan fiziskā, gan garīgā, gan emocionālā līmenī.

Ēters, kas sabiezē, kļūst par gaisu. Tam kustoties, rodas berze, kas izraisa karstumu jeb uguni. Šī uguns rada mitrumu, kurš kondensējas par ūdeni, kas visbeidzot sabiezē par zemi.

Cilvēka organismā šie pied elementu kļūst par bioloģiskiem

elementiem un dek grupēti trīs enerģijas stāvokļos, ko sauc

par došām, kuras darbojas gan fiziskā, gan garīgā, gan

emocionālā līmenī.

Mūsu uzdevums ir šīs došas turēt līdzsvarā, kas nodrošina

labu veselību un ideālu svaru. Edot atbilstoši savas došas

tīrām, jūs uzturat savu gremošanas un vielmaiņas sistēmu,

ko saņēmtā sauc par Agni – veselīgu! Vajā Agni nevar

pienācīgi pārstrādāt pārtiku, tāpēc daļa pārtikas

nesagremojama, kas rada toksīnus. Sakotnēji tie uzkrājas

zarnās, bet galu galā nonāk visā ķermenī, kas var

nosprostot tādus kanālus kā zarnas, limfātisko sistēmu,

elpavus un artērijas, kā arī smalkos enerģētiskos kanālus.

Tas var radīt hormonālus traucējumus un svaru pieaugumu.

Piesāņots organisms ir tendēts izmantot cukura rezerves,

nevis tauku rezerves, tāpēc ir palielināta apetīte un liekais

svars. Lai ēdienam būtu veselīgāka, piedāvājam testu

un produktu sarakstu, kas uzlabos Jūsu dzīves kvalitāti!

Figūras Draugi

Sargā savu AGNI,

jo mēs esam tas, ko ēdam!

Zeme/Ūdens

Uguns/
Nedaudz ūdens

Gaiss/Ēters

Kaphas (smaga, stabila, auksta, gluda, lēna, maiga, taukaina, lipīga, mitra) cilvēkiem vajadzētu būt termiski apstrādātu pārtiku un reizi salātus, jāizvairās no taukiem un eļļām. Slikti reaģē uz piena, kviešu un gaļas produktiem. Piemērota garša došas līdzsvarošānai – **rūgts, sīvs, savēļkošs!**

Pitas (karsta, nedaudz viskoza, asa, dedzinoša, griezīga, skāba) cilvēkiem vajadzētu attēlēt no asiem un skābiem ēdieniem, lai vēl vairāk nelietu eļļu uguni. Ēdieniem jābūt atvēsinātiem un normētiem, neceptiem. Vairāk jāēd termiski neapstrādāti, nevis gatavoti ēdieni. Piemērota garša došas līdzsvarošānai – **salds, rūgts, savēļkošs!**

Vātai (viegla, sausa, raupja, tra, aktīva, auksta) piemīt neviemīga gremošanas uguns, tāpēc ēdiet mazas porcijas. Vēlamas siltas, sātīgas, mitras un maigas maltītes. Ēdiet tikai tad, kad jūtaties izsalcis, vienā un tajā pašā laikā un mierīgā gaisotnē. Visspīdīgākā uguns ir 13.00. Izvairieties no aukstiem, gāzētiem un kofeīnu saturošiem dzērieniem un stipri ceptiem ēdieniem! Piemērota garša došas līdzsvarošānai – **salds, sāls, skābs!**

Lai ēstu atbilstoši savam došas tipam, vispirms noskaidrojiet, kura ir Jūsu dominējošā doša. Cilvēka ķermenī ir visas trīs došas. Jūs varat dominēt vairāki bioloģiskie spēki (došas), un parast viena vai divas došas būs galvenās, kas noteiks Jums piemēroto dzīvesveidu!

JAUNUMS! Ar strukturēšanas tehnoloģiju apstrādāts ūdens

Zinātnieki
nofotogrāfēja
mani:

un arī
parastu
ūdeni...

Ar
mīlestību
& pateicību,

Tālrunis: 200 108 00 pasutit@memory.com

Izmantotā literatūra:

1. Dr. D. Frawley „Ayurveda and the mind”. 1996.
2. A. Morningstāra „Ayurvedic cooking for westerners”. 1995.
3. A. Anand „Eat right for you body type”. 2010.
4. G. Warrier, Dr. H. Verma, K. Sullivan „Secret of Ayurveda”. 2001.

Figūras Draugi

Tērbatas ielā 59 / 61 - 1, LV 1001, Rīga

Tālrunis: 67360771, Fakss 67360775, info@figurasdraugi.lv

www.figurasdraugi.lv

© 2012 Figūras Draugi, Slaiduma formula ir reģistrēta firmas zīme.
Šī materiāla kopēšana un izplatīšana ir Autortiesību likuma pārkāpums!

Izlasiet jautājumus un veiciet atzīmes tukšajos lauciņos. Lai gūt objektīvu vērtējumu, varat to darīt kopā ar draugu. Rezultātā dominēs viena vai divas došas, reti visas trīs. Rezultātā varat iegūt kādu no šiem septiņiem konstitucionālajiem pamattipiem (Vāta, Pīta, Kapha, Vāta/Pīta, Pīta/Kapha, Kapha/Vāta, Vāta/Pīta/Kapha).

	 vāta	☐	 pīta	☐	 kapha	☐
Augums	Garš vai īss	☐	Vidējs	☐	Parasti īss, bet var būt garš	☐
Miesasbūve	Tieva, kaulaina	☐	Vidēja, laba muskulatūra	☐	Drukna ar tendenci palielināties	☐
Āda	Plāna, sausa, vēsa, raupja, nespodra, bāla sejas krāsa	☐	Silta, mitra, sarkanīga, taukaina, mirdzoša ar tieksmi uz izsitumiem	☐	Bieza, maiga, mitra, taukaina, gluda, auksta, balta vai bāla	☐
Mati	Sausi, plāni vai biezi, nedaudz viļņaini vai spuraini	☐	Smalki, mīksti, taukaini, priekšlaikus nosimojuši vai izkrituši	☐	Biezi, taukaini, spīdīgi vai viļņaini	☐
Galva un seja	Maza, šaura un garena	☐	Vidēja lieluma, stūrainā	☐	Lielā, apaļā, bāla ar maigām kontūrām	☐
Acis	Mazas, pievilcīgas, nervozas	☐	Vidējas, caururbjošas, viegli iedegas	☐	Lielas, laipnas, balti acu āboli	☐
Mute, zobi	Nelidzeni, biezas, bojātas smaganas, griež zobus	☐	Bieži asiņo smaganas, dzeltenī, vidēji zobi, var būt slikta elpa	☐	Stipri, labi veidoti, veseli zobi un smaganas	☐
Lūpas	Mazas, plānas un sausas	☐	Vidējas	☐	Lielas, biezas un maigas	☐
Plaukstas un pēdas	Mazas, tievas, sausas, aukstas, ar saplaisājušu ādu, nemierīgas	☐	Vidēji lielas, siltas, veselīgas	☐	Lielas, smagnējas, aukstas un mierīgas	☐
Kājas un rokas	Mazas un tievas, pārāk īsas vai garas, ar izvirzītiem cēlgaliem	☐	Vidējas	☐	Lielas, apaļīgas, labi attīstītas rokas; lielas, masīvas kājas	☐
Nagi	Trausli, šauri	☐	Vidēji lieli, mīksti	☐	Lielī, balti, stipri	☐
Balss	Zema, vāja, aizsmakusi	☐	Augsta, vidēja, asa, labi nostādīta	☐	Patikama, dziļa	☐
Fiziskā izturība	Zema, ātri nogurst	☐	Vidēja, bet koncentrēta	☐	Spēcīga	☐
Gaita	Ātra, neparasta	☐	Ātra, bet stabila	☐	Lēna un mierīga	☐
Imūnsistēma	Vāja, mainīga	☐	Vidēja, jutīga pret karstumu	☐	Spēcīga	☐
Tendence uz slimībām	Sāpes, nervu slimības, artrīts, liels stress, vājums	☐	Temperatūra, iekaisumi, asins, aknu slimības, paaugstināts kuņģa skābums, grēmas	☐	Grēmošanas sistēmas slimības, tūskas, gļotas, plaušu slimības, aizcietējums, korpulence, augsts holesterīna līmenis	☐
Ēstgriba	Mainīga, nervoza, vēlme ieturēt bagātīgas maltītes	☐	Lieliska, pārmērīga, nepieciešams daudz pārtikas, reti kad izlaiž maltītes	☐	Vidēja, bet pastāvīga, nepieprasa daudz pārtikas	☐
Slāpes	Nelielas, reti	☐	Lielas	☐	Vidējas	☐
Svīšana	Reti, bez smakas	☐	Daudz, bet ne ilgstoši, ar izteiktu smaku	☐	Sāk svīst vēlāk, bet daudz aukstu sviedru ar vāju smaku	☐
Vielmaiņa	Slikta, mainīga	☐	Laba	☐	Vidusmēra	☐
Izkārnījumi	Sausi, ir tendence uz aizcietējumiem un gāzēm	☐	Mīksti, regulāri, ar tendenci uz caureju	☐	Regulāra vēdera izeja, cieta un stingra	☐
Urīnēšana	Reti	☐	Bagātīgi, dzeltens urīns	☐	Vidēji, skaidrs urīns	☐
Miegs	Viegls, saraustīts, agri ceļas, daudz nemierīgu sapņu	☐	Vidējs, bet labs miegs, krāsaini sapņi	☐	Dziļš miegs, no rīta grūti pamosties, sapņi neregulāri, romantiski	☐
Runa	Neparasta, aizrautīga, ātra, var izlaist vārdus	☐	Skaidra, griežīga, stingra un nosvērta, loģiska	☐	Lēna, skanīga, skaidra, ritmiska	☐
Atmiņa un mācīšanās	Koncentrējoties ātri uztver informāciju, laba īslaicīgā atmiņa, bet ātri visu aizmirst	☐	Vidēji ātri uztver informāciju, ļoti laba atmiņa, reti kad kaut ko aizmirst	☐	Paiet laiks, lai uztvertu informāciju, bet pēc tam to neaizmirst	☐
Seksuālā daba un auglība	Mainīga, zema aktivitāte un maza auglība	☐	Mērena, kaislīga, valdonīga	☐	Nepārtraukta iekāre, laba seksuālā enerģija un auglība	☐
Satraukums	Ātri pieaug, bet tikpat ātri pazūd	☐	Ātri satraucas un ilgi nevar nomierināties	☐	Nosvērts un lēni satraucas	☐
Pozitīvās emocijas	Spēja pielāgoties	☐	Drosmē	☐	Mīlestība	☐
Negatīvās emocijas	Bailes, nemiers, nervozitāte	☐	Dusmas, greisirdība	☐	Pieķeršanās, depresija, trūkst pašmotivācijas, sevis žēlošana un mantkārība	☐
Nauda	Impulsīvs tērētājs	☐	Apdomīgs tērētājs, mīl greznību un gardēžu maltītes	☐	Negribīgs tērētājs, mīl taupīt, bet tērē to pārtikai, izklaidei un īpašumam	☐
Atpūta	Patīk ātrums, ceļošana, dejošana, teātris, parki, mākslinieciskas nodarbes	☐	Patīk sacensības, politika, debates, pētniecība, medības	☐	Patīk ziedīt, burāšana, ēšana ārpus mājas vai ēst gatavošana, filmu skatīšanās, lasīšana	☐
Raksturs	Aktīvs un nodarbināts	☐	Organizēts un koncentrējies	☐	Lēns un sistemātisks	☐
Sabiedriskums	Dažkārt jaunā sabiedrībā kautrējas, bet var būt ļoti plāpīgs	☐	Draudzīgs un pašpārliecināts	☐	Komunikabls un viegli iegūst jaunus draugus	☐
Spēja piedot	Viegli piedod un aizmirst pārdarījumus	☐	Ir grūtības piedot	☐	Viegli piedod	☐
Personība	Aizrautīga, dzīvīga, radoša un ar bagātu iztēli	☐	Prasmīga un disciplinēta, analītiska, sparīga ar tieksmi uz perfekcionismu, akurāta	☐	Mīloša, mierīga, pacietīga, laimīga, atbalstoša, patīk mājīgums	☐
Prāta daba	Ātri pielāgojas apstākļiem, bet neizlēmīgs	☐	Inteliģents, kritisks, izlēmīgs, mīl loģiku un sakārtotību	☐	Lēns, mierīgs, jūtīgs	☐
Ticība	Neparasta, mainīga	☐	Koncentrēta, fanātiska	☐	Nemainīga, uzticīga, konservatīva	☐
Nodarbošanās	Mākslinieks, filozofs, komunikācijas speciālists, organizators, modelis, aktieris	☐	Vadītājs, mākeris, pašnodarbinātais, analītiķis, politiķis, izglītības darbinieks	☐	Audzintājs, aprūpētājs, medmāsa, pavārs, pašnodarbināts uzņēmējs	☐

Kopā:

Kopā:

Kopā:

IETEICAMIE PRODUKTI PĒC BIOLOĢISKĀ TIPA

Dārzeni un pākšaugi. Pastāv uzskats, ka augu daļas, kas atrodas virs zemes, ir uzbudinošas, saknes – balstošas, miza – sildoša, stublājs un lapas – atvēsinošas. Vātai vajag piesargāties no uzpūšanos izraisošiem un svaigiem dāržiem, tiem jāpievieno garšvielas, lai uzlabotu gremošanu. Pītai var lietot gan svaigus, gan termiski apstrādātus dāržus, Kaphai katrā maltītē ir jāiekļauj viegli pagatavoti dārzeni. Pākšaugi nav piemēroti Vātai, jo pastiprina gāzes un pārslogo gremošanas sistēmu, labākā izvēle ir lēcas. Pākšaugi piemēroti Pītai un Kaphai un ir labāks proteīnu avots nekā piens un gaļa.

Produkts			
Artišoki	😊	😊	😊
Aunaziņi	😞/😊	😊	😊
Baklažāni	😊 + garšvielas	😊	😊 + garšvielas
Bietes	😊	😊	😊
Brokoļi	😊	😊	😊
Burkāni	😊	😊	😊
Cukini	😊	😊	😊
Čili pupiņas	😊	😊	😊
Diedzētas sēklas, asni	😊	😊	😊
Gurķi	😊	😊	😊
Kāļi	😊	😊	😊
Kāposti	😊 + garšvielas	😊	😊
Ķiploki	😊	😊	😊
Kukurūza	😊	😊	😊
Lapu salāti	😊	😊	😊 tikai vasarā
Lauku pupas	😞	😊	😊
Paprika	😊	😊	😊
Munga pupiņas	😊	😊	😊
Redīsi	😊	😊	😊
Sarkanās lēcas	😊	😊	😊
Selerijas	😊	😊	😊
Sēnes	😊	😊	😊
Sīpoli (pagatavoti)	😊	😊	😊
Sīpoli (svaigi)	😞	😞	😊
Sojas pupiņas	😞	😊	😊
Spargeļi	😊	😊	😊
Spināti	😊	😊	😊
Tofu	😊	😊	😊
Tomāti – tikai pagatavoti!	😊 + garšvielas	😞	😊 + garšvielas
Pākšu pupiņas	😊	😊	😊
Ziedkāposti	😞	😊	😊
Zirņi	😊	😊	😊

Olbaltumvielas. Gaļa un zivis ir grūti sagremojamas un var vairot toksīnus. Tomēr cilvēkiem ar vāju Vātu ieteicams ēst gaļu sautējumos. Pītai olbaltumvielas nav ieteicamas, jo ir sildošas, taču dažus veidus var ēst. Kaphai nav ieteicams lietot ne gaļu, ne zivis, jo tas ir smags un grūti sagremojams uzturs, taču proteīnus var uzņemt ar pākšaugiem.

Produkts			
Olas	😊	😊	😊 vārītas
Brieža gaļa	😞	😊	😊
Cūkas gaļa	😞	😞	😞
Jēra gaļa	😞	😞	😞
Jūras zivis	😊	😊	😊
Jūras veltes	😊	😊	😊
Liellopu gaļa	😊	😞	😞
Saldūdens zivis	😊	😊	😊
Vistas/titara gaļa	😊	😊	😊
Truša gaļa	😞	😊	😊

Augļi. Tie ir harmonizējoši, attīroši un atvēsinoši, tos ieteicams ēst no rītiem. Svaigus augļus nedrīkst ēst kopā ar citiem ēdieniem. Tie piemēroti Vātai, taču tie nedrīkst veidot maltītes lielāko daļu. Tāpat Vātai nevajadzētu ēst žāvētus augļus, ja vien pirms lietošanas tie nav kārtīgi izmērcēti. Svaigi un kaltēti augļi ir lieliski piemēroti Pītai, taču nedrīkst ēst skābus augļus. Kaphai jāēd augļi, kas nav pārāk saldi vai blīvi.

Produkts			
Āboli	😊 labāk termiski apstrādātus	😊	😊
Apelsīni	😊	😊	😞
Ananass	😊	😊	😞
Aprikozes	😊	😊	😊
Arbūzs	😊	😊	😞
Banāni	😊	😞	😞
Bumbieri	😊	😊	😊
Citrons un laims	😊	😊	😊
Dateles	😊	😊	😞/😊
Dzērvenes	😊	😞	😊
Granātāboli	😊	😊	😊
Greipfrūti	😊	😞	😞
Kivi	😊	😊	😊
Ķirši	😊	😊	😊
Mango	😊	😊	😊
Melones	😊	😊	😊
Ogas, saldas	😊	😊	😊
Persiki	😊	😊	😊
Plūmes	😊	😊	😊 žāvētas
Rabarberi	😊	😞	😞
Vīģes	😊	😊	😊 žāvētas
Vīnogas	😊	😊	😊
Zemenes	😊	😊	😊
Žāvēti augļi	😊 - izmērcēti	😊	😊

Graudaugi. Vātai un Pītai savā uzturā būtu jāiekļauj daudz graudaugu. Kaphai vajadzētu izvēlēties vieglākus un sausākus graudaugus mazākos daudzumos.

Produkts			
Aunaziņu milti	😊	😊	😊
Auzas (nevārītas un vārītas)	😊 tikai vārītas	😊	😊 nevārītas vārītas
Baltie rīsi	😊	😊	😞
Basmati rīsi	😊	😊	😊
Brūnie rīsi	😊	😊	😊
Griķi	😊	😊	😊
Kartupeļi	😊 + garšvielas	😊	😊
Kukurūzas milti, polenta	😊	😊	😊
Kvieši, manna, kuskuss	😊	😊	😊
Kvinoja jeb kinva	😊	😊	😊
Maize	😊	😊	😞
Mieži	😊	😊	😊
Prosa	😊	😊	😊
Rudzi	😊	😊	😊
Saldie krekeri un pārsļas	😞	😊	😊

Piena grupa. Piena produkti vislabākie ir nepārstrādāti. Var palielināt gļotu daudzumu. Piemēroti Vātai, Pītai nevajadzētu lietot skābpiena produktus un dzeltenos, cietos un ļoti sāļos sierus. Kaphai jāizvairās no piena produktiem, aizvietojoiet tos ar rīsu, mandeļu vai sojas pienu.

	vata	pitta	kapha
Produkts			
Biezpiens	+	+	+
GaŅs piens (svaigs vai uzvārīts, tad – atdzisēts)	+	+	+
Jogurts	+	+	+
Kazas piens	+	+	+
Paniņas	+	+	+
Rīsu, sojas piens	+	+	+
Saldaiss krējums	+	+	+
Siers, balts, mīksts	+	+	+
Siers, cietš	+	+	+
Skābais krējums	+	+	+
Sviests	+	+	+

Garšvielas. Tās veicina gremošanu, un tām piemīt dziedinošas spējas. Tās lieliski noder Kaphas un Vātas sasildīšanai. Pītai vajadzētu izmantot maigās garšvielas. Lielveikalos lielākoties pārdod apstarotas garšvielas, tāpēc iegādājieties tās bioveikalos.

	vata	pitta	kapha
Produkts			
Baziliks	+	+	+
Čili pulveris	+	+	+
Dilles	+	+	+
Fenhelis	+	+	+
Ingvers	+	+	+
Kanēlis	+	+	+
Kardamons	+	+	+
Ķīmenes	+	+	+
Koriandra sēklas	+	+	+
Krustnagliņas	+	+	+
Kumīns	+	+	+
Kurkuma	+	+	+
Laurlapas	+	+	+
Majorāns	+	+	+
Māmatki	+	+	+
Melnie pipari	+	+	+
Muskatrieksts	+	+	+
Rozmarīns	+	+	+
Safrāns	+	+	+
Sāls	+	+	+
Sinepes	+	+	+
Timiāns	+	+	+
Vanīja	+	+	+

Cukuri. Baltais cukurs saasina visas došas, slikti uzsūcas un rada toksīnus. Kaphai ieteicams medus.

	vata	pitta	kapha
Produkts			
Augļu cukurs	+	+	+
Baltāis cukurs	+	+	+
Kļavu sīrups	+	+	+
Medus	+	+	+
Miežu iesala sīrups	+	+	+
Niedru cukurs	+	+	+
Nerāfinēts brūnāis cukurs	+	+	+

Tauki. Vēca eļļa palielina toksīnu daudzumu, tāpēc pārliecinieties, vai nav beidzies derīguma termiņš. Kopumā taukvielas palielina Pītu. Kaphai taukvielu lietošanu vajadzētu ierobežot, tās ir piemērotas Vātai. Nelietojiet margarīnu!

	vata	pitta	kapha
Produkts			
Avokado	+	+	+
Brazīlijas rieksti	+	+	+
Ciedru rieksti	+	+	+
Ģī (attīrīts sviests)	+	+	+
Indijas rieksti	+	+	+
Ķirbju sēklas	+	+	+
Kokosriekstu eļļa	+	+	+
Kukurūzas eļļa	+	+	+
Linsēklu eļļa, sēklas	+	+	+
Mandeles	+	+	+
Oliveļļa	+	+	+
Olīvas	+	+	+
Pekaniēksti	+	+	+
Pistācijas	+	+	+
Rapšu eļļa	+	+	+
Saulespuķu eļļa, sēklas	+	+	+
Sezama eļļa, sēklas	+	+	+
Sinepju eļļa	+	+	+
Sviests bez sāls	+	+	+
Valrieksti	+	+	+
Zemesrieksti, eļļa	+	+	+

Sešas garšas

Pēc ājūrvēdas ēdiena garša tiek uzskatīta par būtisku ēdiena sastāvdaļu, kas stimulē nervu sistēmu un ietekmē arī pārējās organisma sistēmas. Tās uzmodrina dzīves enerģiju un atmodina prātu, stimulē Agni, kas veicina pilnīgu ēdiena sagremošanu. Visas sešas garšas ietekmē došas, tāpēc tās var pasliktināt vai uzlabot veselības stāvokli.

Garša	Elementi	Ēdieni
Salds	Zeme un ūdens	Mieži, sviests, kāposti, saldaiss krējums, bumbieri un banāni, vīnogas, lēcas, piens, auzas, sezameļļa, siņoli, zirņi, rīsi, rudzi, kvieši
Sāļš	Uguns un ūdens	Sāls
Skābs	Zeme un uguns	Siers, citrusaugļi, ķirši, mežrozītes, marinējumi, etiķis, jogurts
Ass	Uguns un gaiss	Melnie un čili pipari, ķīmenes, kumelītes, kanēlis, dilles, ingvers, sinepes, muskatrieksts, pētersīļi, redīsi, paprika
Rūgts	Ēters un gaiss	Ziedkāposti, kafija, siera amoliņš, nātres, rabarberi, lapu dārzeņi
Sīvs	Zeme un gaiss	Āboli, baklažāni, banāni, brokoļi, bumbieri, cigoriņi, fenhelis, selerijas, spargeli, pupas, ziedkāposti

Produkti ar saldu garšu dod spēku, un tiem piemīt vēdera izeju mīkstinājošs un tonizējošs efekts. Sāļi produkti ir stimulējoši, tie uzlabo šūnu membrānas un arī mīkstina vēdera izeju. Sīva garša ir diurētiska, stimulējoša, veidna svišanu un atbrīvošanos no iesnām un klepus. Rūgta garša ir diurētiska un līdzsvarojoša, veidna atbrīvošanos no toksīniem. Savēlkoša garša stimulē prāta darbību un ķermeņa kontrakcijas, kā arī likvidē pārmērīgu sekrēciju.